

SPF Borlänge möter Lars Lyrvall

Vår förening är en minst sagt aktiv förening med mycket innehåll på hemsidan, i appen och på Facebook. Det som saknas är porträtt av människor och personliga berättelser. Därför kommer vi att möta några av alla medlemmarna i föreningen och presentera dem på hemsidan varannan månad. Känner du någon som har något intressant att berätta? Det kan vara en person, ett par som träffats genom SPF Seniorerna eller en vän för livet du fått genom föreningen. Hör av dig till [Maria](#).

Barndom

Jag föddes hösten 1934 i Fredsberg, en kyrkby vid Göta kanal mellan Töreboda och Mariestad. Pappa var lärare och kantor och sällan ledig eftersom han jobbade måndag-lördag i skolan och spelade orgel i kyrkan på söndagar. Familjen bestod av mamma, pappa, syster och farmor och vi bodde i skolans lärarbostad. Jag gick i realskola i Töreboda och tog studenten i Mariestad 1954. Jag hade en bra barndom.

Utbildning & militärtjänstgöring

Jag hade funderingar på att bli lärare men min syster berättade om trevliga fester och god samvaro på tandläkarhögskolan i Stockholm och dit sökte jag mig och kom in. Här gick jag fem år och trivdes bra. Elever vid läkar- och tandläkarlinjerna fick specialtjänstgöring under värnplikten. Vi fick sjukvårdsutbildning under sommarloven. Första sommaren 1955 hamnade jag på Rommehedsläggret, då fastnade jag för Dalarna! Förutom att lära mig att marschera och lägga bandage var det mycket trevliga danser! Onsdagar på Tunabro brygga och lördag-söndag på Folkets park.

Tunabro dansbana låg vid riksvägen och var mycket populär! Borlänge kommuns bildarkiv.

På den här tiden fick militärer inte så ofta friresor utan jag tog mig runt landet främst genom att lifta. De tre somrarna som följde var jag vid regementet i Skövde, på Lysekils sjukhus och Ing.1 i Stockholm.

Kärleken

Jag var kurskamrat med min blivande hustru Katarina. På den tiden hade vi mycket laborationsundervisning och då satt man i bokstavsordning. Jag heter Lyrvall och hon hette Morland så vi hamnade bredvid varandra. Kärlek uppstod efter något år och så småningom blev vi "tvungna" att gifta oss. Orsaken var helt enkelt att man på den tiden måste vara gifta för att få en gemensam studentlägenhet! Bröllopet stod i Nordmaling 1957. Vi fick då en studenttlya på studenthemmet Nyponet våning 13 vid Roslagstull. Hyran var 240 kronor/månad för en möblerad tvårummare. Här trivdes vi otroligt bra och huset är än idag studentbostäder.

Nyponet, studentbostäder

Karriären

1959 var vi båda examinerade tandläkare. Katarina var gravid och i augusti samma år föddes vårt första barn Per. På den här tiden kunde man få ett stipendium om man flyttade till en ort och började tjänstgöra som tandläkare i Folktandvården. Bäst betalade Landstinget i Gävleborg, 3 000 kronor, och på så vis hamnade vi på Folktandvården i Hofors. 3000 kronor var mycket pengar 1959 och räckte nästan till vår första bil, en Fiat 500. 1960 föddes vårt andra barn, Björn. I Hofors blev vi kvar i drygt två år. Det var en ort med hög kariesproblematik vilket bland annat berodde på att det var lite fluor i dricksvattnet.

Första bilen var en Fiat 500. Lars köpte, renoverade och sålde en Fiat 500 som Björn Skifs körde i filmen "Strul"!

Tandläkare i Borlänge

1961 byggdes en helt ny klinik för Folktandvården i Äselby Borlänge och här fick både jag och Katarina arbete, jag som klinikchef. Vi fick lägenhet i samma hus som var helt nytt. I huset träffade vi snart nya vänner och Borlängebor som introducerade oss i stadens gemenskap. Vi kom omgående att trivas mycket bra här! En sak som jag var med och införde var "fluortanterna" i skolan 1962-64. I Borlänge var det mer fluor i vattnet och kariesproblematiken därför betydligt mindre jämfört med Hofors.

1967 föddes vårt tredje barn, Karin. Då hade vi fått köpa en tomt i Hytting och byggde ett hus 1965. Samma år blev jag

anställd hos en privat tandläkare där jag också efter något år blev delägare. Min fru Katarina jobbade på med skoltandvård och kom att allt mer ägna sig åt tandreglering. Jag har trivts bra i mitt jobb och aldrig ångrat mitt yrkesval!

Pensionering

Jag fick ett samtal på min 60-årsdag 1994 från en tandläkare i Göteborg. Han ville köpa min praktik. Jag erbjöd mig att arbeta parallellt med honom men det sa han nej till. Valborgsmässoafton 1995 var min sista arbetsdag vilket gör att jag varit pensionär hela 31 år! Jag har aldrig ångrat att jag pensionerade mig. Min hustru Katarina insjuknade i reumatism vilket gjorde att hon också slutade i förtid. Sjukdomen ledde till att hon behövde alltmer hjälp i vardagen innan hon dog 2019.

Favorit bland alla bilar Lars ägt var denna BMW.

Sommarstugan

Samtidigt med pensioneringen hittade vi en nedgången stuga med ett fantastiskt läge i Skenshyttan. Den köpte vi och jag blev hantlangare i byggbranschen. Tillsammans med en pensionerad snickare renoverade vi stugan från golv till tak. Stugan var vårt paradiset under många år. Nu har sonen Björn tagit över den.

40-årig bröllopsdag firades i stugan i Skenshyttan.

Motorintresset

Lars tog MC-körkort när han fyllde 16 år och köpte då en lättare motorcykel.

Lars första veteran-MC var en Zündapp Bella

Bilkörkort togs när jag fyllde 18. Hedemora TT besöktes i samband med militärtjänstgöringen 1955 och blev ett minne för livet och programmet har han kvar med alla varvtider ifyllda.

Lars visar flera pärmar med bilder på bilar och motorcyklar han ägt och renoverat genom åren, bland annat Fiat, DKW, Audi, BMW, Jaguar, P 1800, VW Bubbla och Karmann Ghia. Lars körde motorcykel tills för tio år sedan. Idag kör han en Golf. Motorintresset är kvar och Lars har varit

med på flera av Motorkommitténs aktiviteter.

VW Karmann Ghia cab var en härlig bil!

Föreningsmänniskan

Lars namn dyker upp i referat och olika sammanhang i Borlänge tidning och Lokalt i Borlänge. Han är en typisk föreningsmänniska och har varit medlem och ordförande i STF Borlänge-Falun och suttit med i styrelsen för Dalarnas Tandläkarförening och Rotary. Tuna Scoutgilles möten är han fortfarande flitig gäst på. Han har varit kyrkvärd och suttit med i kyrkorådet som ordförande och ledamot. Visst har föreningsarbetet tagit tid men Lars framhåller att man får så mycket mer tillbaka än vad man ger – och här får jag hålla med!

Hälsa

Lars är en otroligt vital snart 92-åring. Han köpte ett gymkort på Actic när han fyllde 60 år och där tränar han fortfarande! Lars tips till mig och andra seniorer är att vara nyfiken på livet och inte se åldern som ett hinder för att delta i olika aktiviteter. Lars har varit på nästan alla Smakresor och några andra kvällsaktiviteter i SPF. Resor, studiecirklar och kulturupplevelser är andra delar av verksamheten som han uppskattar. Det är mötet med människor som är det viktiga. Lever man ensam finns något att se fram emot om man deltar i det som erbjuds.

MUSIK DALARNA

Intresset för klassisk musik är stort och självklart har han ett abonnemang på Dalasinfoniettans spelningar och deltar i SPF:s musiklyssning.

SPF Borlänge

Lars gick med i SPF Seniorerna 1999 när han fyllde 65 år på grund av en förmånlig försäkring. Han var inte särskilt aktiv i början men hamnade 2007 i Programkommittén. Han har också suttit i styrelsen, bland annat som sekreterare.

Lars trivdes mycket bra bland motorcyklarna i Long Valley Garage på Motorkommitténs utflykt.

Föreningens utveckling

Lars har sett föreningen förändras under 27 år och han tycker att utvecklingen är mycket bra! Det behövs en förnygring för att locka nya medlemmar och här ligger Borlänge i framkant. Lars lyfter fram aktiviteter i de nya kommittéerna och informationen till medlemmarna som grund för att medlemsantalet ökar. Baksidan är att de som inte anammat utvecklingen

missgynnas, till exempel genom problem att anmäla sig. Men, det är en liten grupp som minskar menar Lars.

Jag tackar Lars för en mycket trevlig och intressant pratstund och hoppas att vi träffas på någon av föreningens alla aktiviteter!

Lars bjöd på gott fika och en mycket trevlig pratstund i sitt hem på Siljansvägen.

Maria Nordqvist

Informationsansvarig
SPF Seniorerna Borlänge